7718 és 7790/1893.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező következő tag földek u. m.:

1. a szikgati cserépvető és az állam ut mellett dél irányban fekvő 296 hold és 3 ...-öl majorsági föld,

2. a szikgati cserépvető körüli 28 hold ...eskerti föld, az ezen levő gazdasági épü...kel és az innen északra fekvő s egy tag... 374 hold és 180 □-öl majorsági földdel, ...zen 1 és 2 alatti két tag föld külön-külön ...együttesen is, — továbbá.

3. a pallagi 365 hold és 233$^1/_2$□-öl terü... VIII-ik tag föld, és

4. a pallagi 365 hold és 233$^1/_2$□-öl terü... IX-ik tag föld, a rajtok levő gazdasági ...ekkel, a városház nagytermében folyó ...93 évi október hó 4-ik napján d. e. 9 óra... nyilvános árverésen a jövő 1894-ik évi ...óber 1-től hat évre, a városi számvevő hi...alnál megtekinthető feltételek mellett ...bérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtók azzal értesit...ek, hogy a feltételekben jelzett kikiáltási ...k 10%-át bánat pénzül az árvereltető ...östség kezéhez készpénzben letenni tar...nak.

Debreczen 1893 Szeptember 11.

a városi tanács

(414.) 2—2.

...lli

...morcseppek

...r-betegségeknél

...n ismert házi- és népszer.

...tegségek fölismerhetők: étvágytalanság, a ...ellet felfujtság savanyu felbüfögés, has... nyálka-kiválasztás, sárgaság, undor és há...ékelés vagy szükölés. — Hathatós gyógyszer... ...yben ez a gyomortól származott, gyomor... ...gilliszták, májbajok és hämorrhoidáknál. ...MARIACZELLI GYOMORCSEPPEK évek ...a mit száz és száz bizonyitvány iga... ...együtt 40 kr. Kettős palaczké 70 ...Y KÁROLY gyógyszerész által, Krem... ...és aláirás megfigyelendő. Csak oly cseppeket ...burkolására zöld szalag van ragasztva ...E szalag az én aláirásommal van ellátva.

...RCSEPPEK kaphatók:

... Rotschnek Emil, Tamássy Béla, ... Mátray István; Diószegen: Vaday ...ban: Sárossy Imre. — Kabán: Horváth ...sz uraknál. 38—43

...ÁJA

...nben)

...mda.

...almi meghivókat.

...RTYÁKAT,

...LAPOKAT.

...san eszközöltetnek.

...imzendők.

Izléses kiállitás! Jutányos árak!

...vidéki

...özöltetnek.

...atványokat izléses beosztással

...kon.

...észletben tartatnak.

...osan teljesittetnek.

XXV. évfolyam. 185. szám. Csütörtök 1893. szeptember 21.

Előfizetési árak: helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . 1 » — »
Egyes szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főtér 1828.sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főtér 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL.

Hirdetési dij: Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg dij minden külön beigtatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reclámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr.

Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvétetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főtér 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adatnak vissza.

Utszéli fák.

(M—s.) Külső országokban gyönyörüséggel halad a vándor az ut szélein viruló s izletes gyümölcsöket hozó fák között. Ezek a gyümölcsfák nemcsak az utakat teszik széppé, haszonhajtóvá, hanem egészségi és közgazdasági szempontból is nagyfontosságuak. Az 1890. évi I. t.-cz., mely a közutakról és vámokról szól, czélozza azt, hogy az utszélek nálunk is befásitandók és e czélzatot a foganatba vételnél szem elől téveszteni nem szabad.

A községi faiskolák lassanként terjednek. Közbirtokosságok, erkölcsi testületek s maga az Országos Gazdasági Egyesület is időről időre tesznek, áldoznak a faiskolák érdekében. A minisztérium jutalmakban részesiti a szorgalmas és értelmes néptanitókat, akik szép gyümölcsfaiskolákat létesitenek és kezelnek. A vasutaknál szabály, hogy amelyik őr lakása körül negyven-ötven termő gyümölcsfát felnevel: azt helyéről csak rendkivüli esetben mozditják ki.

De mindezek a nagyobb czélt, a gazdag eredményeket nem létesitik, ha csak a faiskola kezelők az ut és vámkezelőket be nem oktatják. Tudni kell az utmesternek, hogy milyen fajta fákat szerezzen be, hogy azok az éghajlati viszonyoknak s helyi körülményeknek megfelelők legyenek; tudni kell az ültetés és kezelés idejét, módját és helyét; tudni kell az értékesités s esetleges eltartás körülményeit. Csak igy és ekkor lehetne elkerülni a sok, a haszontalan munkát; elkerülni az ujra ültetésnek, ujra oltásnak és más időrabló foglalkozásnak meddőségeit.

Nagy kérdés Magyarországon a gyümölcs megőrzés. Sok helyen a gyümölcs lopást bünnek sem tartják. Az a mondás, hogy a gyümölcsöt Isten adja, a szabad természet neveli, tehát mindenki szedheti és hordhatja szabadon. Ezen a kultura és a mezőrendőrségről, meg a mezőgazdaságról alkotandó országos törvények fognak segiteni. Ha látni fogják az emberek, hogy nem lehet és nem szabad büntetlenül a más gyümölcsét pocsékolni; ha látni fogják, hogy mindenkinek van, aki szorgalmas és értelmes: egymás elébe fognak törekedni saját hasznukért és a közügy érdekében is a haszonhajtó fákat és azoknak terméseit védelmezni, megbecsülni és szaporitani is.

Az idő azonban, amikor utszéli ültetvényeink tényleg jövedelmezőkké lehetnek, még nincs közel s lassan talán azok a hibák is orvosolva lesznek, melyek mezei rendészetünk mai állapotában s köznépünknek a fák iránti hiányos érzékében rejlik.

Hogy mily értéket képviselnek és jövedelmet adnak az utszéli ültetvények, különösen gyümölcsfák, idézünk nehány példát. Szászországban az 1891. évben az utszélen termett gyümölcs értéke 162,439 márka értékü volt. — Hannoverben már 1878-ban 70,000, az előző bő gyümölcstermelő évben pedig 117,600 márka hasznot hajtott az utszéli ültetés. Würtembergben 1878-ban az utszéli fák 8.000,000 márkát jövedelmeztek. Az olyan község pedig Németországban éppen nem tartozik a ritkaságok közé, amelyik saját utai mentén s egyéb községi területeken termett gyümölcs után oly tetemes jövedelemmel rendelkezik, hogy a lakosok a községi pótadó alól nemcsak föl vannak mentve, hanem évenként még közérdekü beruházásokat is tehet a község. Igy pl. Haindorf község az utszéli alma- és körteültetvényeiből 15,000 márka jövedelmet huz.

Nálunk a gyümölcsnek nincs oly értéke és piacza, mint az emlitett országokban. De nekünk is törekednünk kell, hogy az utszéli befásitások által igényelt sok költség és fáradtság jövedelmező befektetés legyen.

Nem szükséges ez érdekben több bizonyitékot keresni. A számok beszélnek. A példa vonz. Kövessük a szép utat és az okos tanácsot. Ültessük be a közutak szélein haszon nélkül heverő területeket gyümölcsfákkal. A munka és fáradság, amit erre forditunk: sokszorosan fogja magát kifizetni. A haszon polgári jólétet teremt. A jólét ölén boldog ország virágzik fel.

A nemes gyümölcs szaporodása uj és uj foglalkozásokat, jövedelmi forrásokat létesit és más meg más életszükségleteket elégit ki. A mostani nagy gyümölcstermés egyebek mellett az almabor gyártására vezeti az embereket. Már vidékünkön is több almaborsajtó van beszerezve és felállitva; ezek által még a selejtesebb gyümölcs is hasznosittatik, uj keresetforrások nyilnak, a nép ügyesedése és tudása terjed.

Ültessük és neveljük tehát a gyümölcsfákat kertekben és utak szélein egyaránt! Igy fogjuk szolgálni a jelent és a jövőt; igy a közegészséget és közgazdaságot is.

Az eltévesztett megróvás. A magyar sajtó összes organumai élesen elitélik a kormány azon eljárását, hogy a király személyét politikai aktióba vonta. Elkedvetlenitő magyarázatokat füznek ugy a kath. klerus, mint a törvényhatóságok és a zsidókhoz intézett válaszokhoz. Még a P. H.-nak is feltünő, hogy a királyi válasz oly erős megrovásban részesitette a törekvést, melynek czélja Magyarországot tágabb kapcsolatba hozni Ausztriával. Czikkét a P. H. igy fejezi be: »Bár mindezt érteni lehet is a korona szempontjából, a rosszalásnak ezen ritka erőteljességét szivesebben láttuk volna kifejezve a nemzetiségi egyházak küldöttségeinek Borossebesen adott királyi válaszokban. Bárhány pártra oszoljék is a magyar nemzet: mindegyiknek hazaszeretete, odaadása a magyar állam és hüsége a király és dinasztia iránt megtámadhatlan és kétségbevonhatlan. A rosszalásnak e nagy mérvét azonban sajnosan nélkülöztük azzal a hazaáruló izgatással szemben, mely hazánk és a monarchia területi épsége és a király s a dinasztia érdekei ellen nyilvánul.«

A német császár és a magyar gróf. Vilmos császár nagy kitüntetésben részesitette Széchenyi Imre gr. volt berlini osztrák-magyar nagykövetet, a kit Berlinben is mindig első helyre helyezett a diplomatak között. Kőszegről kiment Horpácsra, a hol most Széchenyi Imre gr. lakik; a gróf beteges s éppen ezért nem jelenhetett meg Kőszegen. Magánál a látogatásnál talán még nagyobb kitüntetés az a valósággal baráti hangu távirat, melylyel a császár bejelentette látogatását. A távirat igy hangzott:

»12—1 óra közt jövök. Kérek egy kis kenyeret és egy kis hideg italt. Elbeszélgetünk majd a régi jó időkről. Bocsánatot kérek, ha egy kicsit poros leszek.«

E bejelentéshez képest a császár kedden Windischgrätz herczeg kiséretében megjelent a horpácsi kastélyban. Egy órával később jött, mint üzente, nem 12—1 közt, hanem két órakor. A falu népe, mely a kastély elé sereglett, harsány éljenzéssel fogadta a német császárt. A grófi kastélyban villásreggelizett a császár, azután élénk beszélgetés közt megnézte a gróf háztájékát: a parkot, a nagyszerü üvegházat, a gyümölcsöst. Ajándékot is vitt magával a császár: a grófnénak egy arany karpereczet, melyen arczképével ellátott medaillon van. Két órát töltött a kastélyban a császár s ezután a nép éljenriadala közt távozott.

BELFOLD.

A király válasza a zsidókhoz. A fővárosi zsidók küldöttsége felkereste Mezey Mór lipótvárosi képviselőt, felkérte őt, hogy illetékes helyen szerezzen információkat: vájjon volt-e ok arra, hogy a király válasza ez alkalommal a szokott nyilatkozatoktól eltért, miután mint a küldöttség tagjai kiemelték, a zsidóság felekezeti életében oly irányzat nem nyilvánult, a mely a legtávolabbról is kételyre alapul szolgálhatna. Mezei megigérte, hogy az aggodalmak eloszlatása végett illetékes helyen fog tájékozást szerezni.

A hadgyakorlatok. Kőszeg, szept. 20. A hadgyakorlatok fővezénylete s a főherczegek reggel 6 órakor, ő felségeik pedig $^1/_4$ 7 órakor kocsin mentek Alsó-Pulyáig, és onnan északra Nagy-Barom felé lovagoltak, hol Schönfeld báró táborszernagy (északi sereg) két hadtestével magát keményen elsánczolta oly helyzetben, melyet nehéz lesz bevenni.

A képviselőház első ülése. A képviselőház hosszu nyári szünet után hétfőn, e hónap 25-én d. e. 11 órakor tartja első ülését, melyen azonban csak a királyi leiratot fogják felolvasni. Az igazi ülések sorát szept. 27-én nyitják meg, mikor Wekerle miniszterelnök beterjeszti az 1894. évi költségvetést, s mikor tudvalevőleg szerda — tehát interpelláczios nap lesz.

A német császár hadseregünkről. Reusz herczeg német nagykövet legjobb forrásból meritett értesülés szerint kijelentette, hogy a német császár kiséretében levő tábornokok és tisztek a csapatok magatartása, de különösen a csapatok menetképessége felett elismerő bámulatuknak adtak kifejezést. Reusz hg. egy másik hiteles nyilatkozata szerint Vilmos császár azon fogadtatás felett, melyben a lakosság Kőszegen részesitette, el volt ragadtatva és Wekerle, Tisza, Hieronymi és Fejérváry minisztereket rendkivüli módon kitüntette. Már a két első hadgyakorlat is, a német császár kiséretéből kiszivárgó hirek szerint, teljes megelégedéssel töltötte el a császárt.

Biharmegye és az oláhok. Biharmegye szabadelvü pártja kedden d. e. választmányi ülést tartott, d. u. pedig a Zöldfa szállóban rendkivüli nagy részvétel mellett pártgyülést Szabó József elnöklete alatt. Jelen voltak a többek között: Tisza István, Beöthy László, Szunyogh Szabolcs, Rezei Szilviusz orsz. képviselők. Felolvasták az alispáni jelentést, mely megemlékezik a belényesi forrongásról, a melyet a preventiv intézkedések elnyomtak. Tisza István szólalt föl erre és megrótta a magyar állam ellen izgató oláhokat, de

---

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Kossuth Lajos, mint szinmüiró.

Azon számtalan mükincs közé, melyek elvesztését eléggé nem sajnálhatjuk: tartozik Kossuth Lajos becses két kézirata is. — Mindkettő szinpadi mü s ugyancsak elő is adatott.

Élő emberek látták még e müvek eredeti fogalmazványát s most hasztalan nyomozunk utánunk. Egyike ezen szinmüveknek volt a Kossuth Lajos által Weisenthurm Tranul Janka müvei közül magyarra átdolgozott szinmü a »János Finnlandi Herczeg.« Legelőször 1893. május 21-én adatott a nemzeti szinházban utoljára, illetve harmadszor ugyanott 1842. szeptember 21-én mutattatott be. Személyei következők voltak: Erich svéd király: Fáncsy; Mária királyné Bartháné, János, a király mostohatestvére, finnlandi herczeg: Bartha, Katalin, János neje: Laborfalvi Róza, Zsigmond, János fia: Szilágyi Lilla, Lichers gróf Lendvay, Braske udvari tanácsos: Udvarhelyi M., Wolovszky lengyel követ — Szentpéteri; Bodvid — Szigligeti; Struen — Csepregi; Theit — Tömlöcztartó — Balog. Nehány év előtt még Kossuth e kézirata a nemzeti szinház kézirattárának volt tulajdona, fájdalom azonban, eltünt onnan. Néhai Balázs Sándorral egy izben huzamosabb ideig keresgéltük, de nem volt, bárha ő is jól ismerte s többeknek megmutogatta, mint Kossuth ereklyét. Ma ez is az eltünt reliquiák számát szaporitja.

A második eltünt reliquia, melyről az előbbi sorok kapcsán emlékezünk meg, egy történeti szindarab, melyet több megbizható forrás, — egy eredeti szinlap és egy sugókönyv tanusága szerint állitólag Kossuth Lajos irt, — vagy legalább is neki tulajdonitanak.

Kossuth Lajos 1886. márczius 15-én hozzám intézett levelében azt irja le Szinnyei Jósef, Székely József s többek által hiteles forrás megnevezese alapján neki tulajdonitott szerzőség ellenében — miszerint nincs tudomása a néki tulajdonitott darab felől. — Minthogy pedig a szóban forgó darab kézirata egy nemrég elhunyt öreg szinigazgató hagyatéka közt hányódott el állitólag, immár még a közelmult korszak tanulmányozója is kénytelen-kelletlen odatéved, más hiányában, — ha egy ujabb időkoru, azaz — nem régi és közkézen forgó hiteles nyomtatványt talál, hogy valjon a legjobb emlékezőtehetségnél is félszázad multan nem képez-e erősebb és helyesebb tájékoztatást egy-egy nyomtatvány.

A napokban kezembe került a »Honmüvész« 1833. évi április 25 én Pesten megjelent füzete, melyben az általam eddig ösmertetett forrásoknál részletesebben és pedig következőleg van bemutatva azon dráma, melyet Kossuthnak tulajdonitanak, Munkácsy János tollából:

»Magyar játékszin.« Pozsony, Április 15-én a dunántuli szinész társaság ezen nemzeti historiai drámát adá elő 5 felvonásban: András és Béla, vagy korona és kard, alkalmaztatta T. Kossuth L. zempléni hazafi. Minő feltételek alatt hivá meg e társaságot az itteni német játékszin igazgatója, nem tudom mily remények csalogatták e vándorszinészeket Pozsonyba, hol Kárpátbérczei alatt csak a német és tót nyelv virágzik ha csakugyan lehet a havason s alatta valaminek virágozni ezt sem tudom.

El ne rettenjen az olvasó azon, «hogy én hát semmit sem tudok,» — mert bizonyossá tehetem róla, hogy itt is igen sokan vannak, kik velem együtt semmit sem tudnak.

Ismeretes, hogy hazánkban a szinészi társaságok nem egyebek, mint megannyi vándorló s bujdosó muzsák s hogy e különben is elhagyatott muzsákat gyakran egy sereg génius környezi.

Ha most is oly világ lenne, mint hajdan hogy e muzsák s géniuszok holmi isteni illatokkal jólakhatnának, méltán lehetne tőlük várni s kivánni, hogy sokat tanitsanak, köztetszést nyerjenek; de addig mig ők mostoha sorsukkal küzdve magukat és kisded géniuszaikat, gyermekeiket táplálni alig tudják, addig tőlük ezt kivánni valódi »méltatlanság!«, mert fogadom, hogy táplálék nélkül nemcsak valamennyi muzsa, hanem maga Jupiter is magas Olimpusában isteneivel és istennéivel együtt elveszne.

Alig jött ide a társaság, noha a németet müvészetében közelismeréssel felülmulá, állandósága tüstént ingadozék s egy darabig a határozatlan maradás, vagy elvándorlás közt sóvárgván, végre a nagylelkü hazafiak pártfogásából, mint jelenté, az előfizetés tizenkét játékra lévén, másodszori előadását az emlitett darabon kezdte.

Nagylelkü pártfogóktól a játékszin üres vala, pártfogónét magnak valót is alig láthatott az ember egyet-kettőt; csudálkozám s nem tudtam felfogni észszel, én vagyok-e nevetésre méltó, ki egy héten alig áldozhatok 1 frtot pártfogásra és most egyszerre pártfogó levék — vagy én nevessem, gunyoljam-e ki azokat, — kik mindennap adhatnának 1 forintot, de pártfogók nem akarnak lenni. — Nemzetiséget érezni, gyámolitani, ébreszteni, valljuk meg, nálunk oly dolog, melyről mélyen s józanul gondolkozni nem tanultunk, nem tudunk.

Ennek szüleménye honunkban a szinészi társaságoknak is szomoru sorsa; hány helyen, hogy ne mondjam nevezetesebb városainkban ritka tünemény még a magyar szinészek megjelenése! Fellépnek, — egyszer-kétszer a játékszin tömve van, ismeretlen hangon beszél a müvész; egy-két látás, hallás után a nézőközönséget kielégité, s az önhazájában idegen szinész az anyai nyelvvel együtt tovább bujdoshatik! fellépe Pozsonyban és éppen most ez a társaság is, s tizenkét előadására másodszor kezd küzdeni ingadozó sorsával, — mind a mellett is, hogy müvészeti müveltségének néha a legkielégitőbb jeleit adá.

E társaság másodszori pályafutásának első mutatványa, mint emlitém, András és Bé-

megrótta azokat is, kik a nemzetiségek ellen izgattak. Bejelenti, hogy a megyegyülésen inditványt fog beterjeszteni : mondja ki Biharmegye, hogy a románokkal békés egyetértésben óhajt élni, elvárja azonban a románoktól a törvények és az alkotmány tiszteletben tartását a jövőben ugy, mint a multban tették. Szenes László jegyző azt inditványozta, hogy a román helyett az oláh szót használják. Hegyesi Márton ennek ellene szólt, mire a gyülés elfogadta Tisza inditványát. A pártgyülés ezután bizalmassá alakult át, a melyen különös határozatot hoztak. A Szabadság czimü biharmegyei kormánypárti lap ugyanis a Pável-kérdésben önérzetes és hazafias magatartást tanusitott. — Felolvasták a választmány délelőtti határozataként azt az inditványt, hogy a biharmegyei szabadelvü párt nem azonositja magát lapjával, czikkelyeit helyteleniti, elitéli és elvárja, hogy a Szabadság ezentul az oláhkérdést a párt intencziói szerint tárgyalja. — Örley Kálmán, kit ez az inditvány nem elégit ki, a Szabadság szerkesztőjének, Rácz Mihálynak elmozditását követeli. Erre Tisza István kijelenti, hogy személyekhez nincsen semmi közük és erre nézve különben egy másik inditványa intézkedik, mely szerint egy lapbizottság küldessék ki Szabó József, Szunyogh Péter, Hegyesi Márton és Őrley Kálmán tagokkal, kik a »Szabadság« további vezetése iránt érintkezésbe lépjenek a nevezett lappal. Tisza István e harmadik inditványát is elfogadták.

*

Biharvármegye tegnap tartotta közgyülését báró Dőry József főispán elnöklete alatt. A gyülésre a bizottsági tagok nagy számban jelentek meg.

A közgyülés ezután Tisza Istvánnak határozati javaslatát, a belényesi román izgatás dolgában egyhangulag elfogadta.

A határozati javaslat igy hangzik :

Biharvármegye közönsége, midőn az alispáni jelentést tudomásul veszi, megütközéssel látja, hogy azon sajnálatos kihágások, melyek a testvérhatóság területén románajku polgártársainkkal szemben elkövettettek, a vármegye területén is kezdik káros hatásaikat éreztetni.

E vármegye közönsége, mig egyfelől a magyar nemzeti állam jogaihoz feltétlenül ragaszkodik s az azokat fenyegető bünös merényletek ellen a törvényt kérlelhetetlen szigorával alkalmazni kivánja, viszont e haza különböző ajku hü fiai közt különbséget nem ismer ; a vármegye hazafias érzelmü románajku polgárainak a törvényben biztositott jogait tisztoletben tartani s velük kezet fogva, egyetértőleg óhajt müködni a vármegye és a haza javára. Teszi ezt azon meggyőződésben, hogy e magatartás által sikerülend a jövőben, amint sikerült a multban, románajku polgártársainak hüségét és ragaszkodását biztositani mindnyájunk szabad és boldog hazája, Magyarország iránt ; teszi azon meggyőződésben, hogy minden oly mozgalom, mely románajku polgártársainkat nyugalmukban, törvényadta jogaik gyakorlásában háborgatja, mely hazafiságukat kétségbevonva, őket méltatlan és sértő vádakkal illeti s a gyanakvás és ellenségeskedés üszkét dobja e vármegye társadalmi és közéletébe, csakis azon lelkiismeretlen izgatóknak tesz jo szolgálatot, kik románajku polgártársainkat a magyar haza iránti hüségtől eltántoritani kivánják.

Midőn tehát sajnálkozását és rosszalását fejezi ki mindazon jelenségekkel szemben, melyek a vármegye magyar és románajku lakosai között eddig fenállott testvéri egyetértés megzavarására irányulnak, midőn kijelenti, hogy román polgártársaink jogát tiszteletben tartani s velük a testvéri jó viszonyt fenntartani, ápolni, fejleszteni kivánja, — egyuttal elvárja, hogy románajku polgártársaink is ugyanez érzülettől áthatva, magukat sem provokácziók, sem csábitás által eltántorittatni ne engedjék s a hazaellenes törekvéseket tápláló bünös izgatókkal minden közösséget megtagadva, jövőre is a hazafiság és testvériség szent érzelmeit ápolják keblükben és tanusitják magaviseletükben.

Nincs a gabonának ára

Hazánk fekvése, de különösen fejlődési visszonyainknál fogva arra vagyunk utalva, hogy mezőgazdaságunk előmozditására kell főtörekvésünket irányitanunk, mert ennek a fejlődésétől függ első sorban a nemzet életerejének megizmosodása.Nem állitjuk, hogy ez irányban nem tétettek volna üdvös intézkedések, — de ezek az intézkedések nagyon csekélyek azokhoz a kötelességekhez képest, a melyeknek elmaradásáért főleg a kiegyezés óta müködő kormányokat terheli a felelősség.

Iparunk és kereskedelmünk teljesen Ausztriának van kiszolgáltatva és pedig annyira, hogy daczára Magyarország előnyös fekvésenek,nemcsak a szomszédos allamokba nem tudunk kereskedelmi és iparczikkeinknek utat törni, hanem saját szükségleteinket se tudjuk jő formán magunk megtemteni, mert a hazánkat egész szabadon elárasztó osztrák verseny a magyar ipart és kereskedelmet teljesen lenyügözi.

Azokat a kimondhatatlan károkat tehát, melyek az osztrák érdekeket előtérbe toló kormányaink által iparunkat és kereskedelmünket sujtják, azzal kellene legalább pótolnunk, hogy mezőgazdaságunk fejlesztésére minden lehetőt elkövessünk.

Annál is inkább kellene erre nagy sulyt fektetnünk, mert a nemzet zömét, annak tulnyomó reszét a földmüvelők képezik s nem lehet közömbös reánk nézve, hogy a haza fönntartásában legnagyobb szerepet játszó elem menyire képes erejet növeszteni ?

Ennek az életbevágó kérdésnek számtalan részlete van, s igy habár czélul tüztük is ki magunknak, hogy gazdáink érdekei fölött minden irányban őrködünk, lehetetlen egy czikk keretebe foglalni mindazon sérelmék orvoslását, a melyeknek orvoslása égető kérdés.

Ez alkalommal a sok közül csak tehát egyre és pedig a külföldi konzulátusok kérdésére óhajtunk rámutatni, mert tekintetbe véve a mai helyzetünket, ezt a kérdést tartjuk leggyorsabban megoldandónak.

Az idén az ország legnagyobb részének kedvezett a szerencse annyira, a mennyire. Ha nem is volt valami dus aratásunk, de el lehet mondani, hogy a legtöbb vidék ugy mennyiség, mint főleg minőség tekintetében meg van elégedve a terméssel.

A gabonának azonban nincs ára. Vagy ha van is valamelyes, a gabonaárak nincsenek semmiképpen arányban azokkal a terhekkel, a melyek a földbirtokosok vállait nyomják.

A terhek folytonosan szaporodtak s szaporodnak, a jövedelem pedig csökken, mert a gabnaárak silányak, sőt néha hanyatlanak is.

És a rendes körülmények között nincs is kilátásunk arra, hogy emelkedjenek. Ez az állapot fönn nem tartható.

Az ily viszonyok nemhogy erősbitenék a földmivelő osztályt, hanem ellenkezőleg, azt folytonosan gyengitik s annak a veszedelemnek tesszük ki magunkat, hogy egy rossz termés egész tájékot tesz tönkre.

Arról kell tehát gondoskodnunk, hogy oly termelési czikkeket állitsunk elő, a melyek a föld jövedelmezőségét fokozzák.

A mezőgazdaság terén óriási eredményeket felmutató Amerika már rég követi ezt az elvet s az egész föld kerekségén szétszórt konzulai által kiszemelvén a világ minden részében előforduló szükséget szerint osztja be, illetőleg rögtön hozzá fog azon czikkek előállitásához, a melyek kelendőségéről konzulai utján értesül.

Nekünk is vannak konzulaink. Ezeknek a drága pénzen fentartott hivataloknak is az volna fő kötelességük, hogy bölcs körültekintéssel ismerjék meg azokat a czikkeket, a melyek előállitásához a magyar talaj alkalmas és a melyek a világ különböző részeiben nagy kelendőségnek örvendenének. Hisz a magyar gazda sincs odakötve ahhoz a növényhez, a miből eddig legtöbbet termelt.

Ha tudná és arról biztositanák, hogy egy más'éle növény termelése által magának több jövedelmet biztosit, bizony nem volna bolond, hogy csupán a régi szokás kedvéért nem fogna bele abba az ujba, a mely neki a réginél jóval több hasznot biztosit.

Ennél a kérdésnél azonban ismét előtérbe lép az a baj, a mely anyi bajunknak kutforrása, ismét ott van a baj mögött az osztrák érdek.]

Fizetjük mi azokat a konzulokat, dolgoznak is érte, csakhogy a munkájuk odairányul, hogy az osztrák iparczikkeknek keressenek piaczot. Ennek az érdekében legfelljebb a látszat kedveért közölnek néha-néha valamit. Az is csak annyit ér, akár semmit se mondanának.

A konzuli hivatalok müködésének szabályozásáról gondoskodjék a kormány.

Ha fizetjük őket, hát a mi érdekünkben dolgozzanak, ha pedig ezek nem képesek felfogni irányunkban tartozó kötelességüket, hát akkor gondoskodjék a kormány oly közegekről, a kik a magyar gazda érdekében müködnek.

Ne csak az osztrák iparosok és kereskedőknek keressék a nagy világban a jövedelmező helyeket, hanem legyen már egyszer a magyar gazdára is gondjuk, hisz ugy se tettek eddig egyebet érte, mint hogy az adója szaporitásán törték a fejüket.

A braziliai polgárháboru.

A Braziliában most duló polgárháboru előzményei a következők :

Deodore do Fonseca braziliai tábornagy, a konzervativ pártnak egyik vezére, 1889. évi nov. 15-én váratlanul véget vetett a braziliai császárságnak. Ez a forradalom nem a népből, hanem a gazdag ültetvényesektől és a papságtól indult ki. Amazok a rabszolgák emancipácziója miatt, ezek pedig don Pedro szabadelvüsége miatt haragudtak. Fonseca tábornagy megszállotta a főváros főbb pontjait s aztán kijelentette a meglepett don Pedrónak, hogy immár megszünt császár lenni.

Fonsecát 1891. februárban megválasztották a fiatal köztársaság elnökévé. Csakhamar kiderült, hogy az alkotmányos uralkodó helyébe egy abszolutisztikus diktátor lépett. Azonban dicsősége nem tartott sokáig. — Egy reggelen szobájába lépett Custodia de Mello tengernagy s felszólitotta a diktátort, hogy mondjon le. — Fonseca kénytelen volt engedelmeskedni és ujra győzött a vérnélküli forradalom. Fonseca visszalépése után Floriano Peixoto tábornok vallalta el a kormányt, kinek az volt a legelső dolga, hogy Custodia de Mellot tengerészetügyi miniszterré nevezte ki. Peixoto mindjárt uralkodása kezdetén azt az ostobaságot követte el, hogy Rio Grande föderált állam kormányzójává az onnan elkergetett és gyülölt Castillos tábornokot nevezte ki.

Ettől a kinevezéstől fogva Rio Grande a polgárháboru szinhelye. Két miniszter kilépett a kabinetből, az egyik Custodia de Mello, azzal vádolta Peixotot, hogy szándékosan gyujtja a rio grandei polgárháborut, a másik, Serzedello volt pénzügyminiszter, azt lobbantotta szemére, hogy az állam pénzeit a maga hasznára forditja. — Ehez járult még az is, hogy Peixoto megsértette az alkotmányt és csakhamar az összes lakosság elfordult tőle. Custodia de Mello felhasználta ezt a hangulatot és másodizben is kitüzte a forradalom lobogóját. — 1891. novemberben az összes braziliai hajóhad az ország fővárosára szögezte ágyuit. Szerencsére közbevetették magokat a rio de janeiroi kikötőben horgonyzó idegen hadihajók és kijelentették, hogy nem fogják türni a város bombáztatását. Custodia de Mello erre nem volt elkészülve és igy nem tehetett egyebet, mint hogy három pánczélos hajójával és tiz torpedónaszádjával elvitorlázott.

Ez nagy szerencse volt Peixitora nézve, a ki most azt kürtöli világgá, hogy a legujabb forradalmat is minden bizonynyal le fogja verni.

A lázadókat, kik több helyen megkisérlették partra szállni, állitólag mindenütt megverték. Azonban ugy látszik, hogy a braziliai hivatalos távíró, mint rendesen, most se mondott igazat ; legujabban ugyanis azt jelentik Rio de Janeiroból, hogy a braziliai lázadók vezére, Custodia de Mello tengernagy e hó 12-én megkezdte a rio de janeiroi öbölben fekvő erődök bombázását.

A lázadó tengernagy meglehetősen kényelmetlen helyzetben lehetett a rio de janeiroi öbölben s a város bombázására csak kétségbeesésében határozta el magát. Custodia de Mello nyilván azt remélte, hogy a rio de janeiroi erődök és a város helyőrsége hozzá fognak csatlakozni. Ez a reménye azonban nem teljesedett be. Sőt a flottának két partraszállási kisérletét visszaverték. A rio de janeiroi öböl bejárata mindössze 1600 méter széles s a bejárat mentén emelkednek a santa-cruzi, sanjoani és lagei erődök. Custodia de Mello tengernagy ennélfogva csufos kelepczébe került. A nyilt tengerre nem bir kijutni, de a városhoz sem közeledhetik, mert ezt más erőditések oltalmazzák. A lázadó vezérnek tehát vagy arra kell törekednie, — hogy a városi erődökek romhalmazzá lőjje össze, vagy padig ki kell erőszakolnia a nyilt tengerre való jutást, hogy egyebütt tüzhesse föl a lázadás zászlaját. Csak az a kérdés, vajon képes lesz-e az egyik vagy másik szándékot megvalósitani ?

KÜLFÖLD.

Gyüjtés a Replika-pör elitéltjeinek. Bukarest, szept. 19. A Vointa Nationale azoknak a román hazafiaknak, akiket a magyar állam elleni gonosz árulásért Kolozsvárott a hires replika-pörben elitéltek, már 8000 frankot gyüjtött.

Svédország és a hármasszövetség. Stockholm, szept. 19. A legkülönbözőbb pártállásu és legelőkelőbb lapok, megemlitvén azokat a hireket, a melyek Svédországnak a hármasszövetséghez való csatlakozásáról a külföldön elterjedtek, e hiresztelesnek a legtávolabbról sem adnak hitelt s puszta képzelődésnek tartják azt.

A német orosz vámtárgyalások. A német orosz vámtárgyalások október 2-án indulnak meg a külügyminiszteriumban Phielman báró elnöklete alatt. A »Vossische Ztg.« szerint a német kormány ragaszkodik ahoz, hogy az Oroszországgal kötendő vámpolitikai egyezmény *a jogosult német érdekeket ne sértse. A tárgyalásoktól* csak az esetben lehet eredmenyt várni, ha az orosz kedvezmények teljesen egyenértéküek a németek részéről nyujtott kedvezményekkel.

Lotaringia a czárhoz. A lotaringiai egyesületek a czárhoz a következő feliratot intézik : »A hü lotaringiaiak boldogok, hogy ünnepelhetik azt a barátságot, mely a két nagy nemzetet a béke és igazság érdekében egymáshoz füzi és meleg érzéssel üdvözlik az orosz hajóhadat a Középtengerre érkezésekor. Lotaringia 3000 egyesülete és 1800 községe, mely e feliratot aláirja, felajánlja a nemes és bátor Oroszországnak bizalma és legbensőbb testvéri hajlandósága egyhangu biztositását. Éljen Oroszország ! Éljen Francziaország ! Az orosz hajóhad tiszteletére rendezendő ünnepségek első aláirói közt van a Rotschild-ház, 10.000 frank összeggel. A névsorban szerepel még a párisi főrabbi 50 frankkal, Flouqet 100 frankkal, Zola 50 frankkal.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Szept. 21. A hulla-égető kemencze próbája.

Szept. 21. A Csokonai-kör irodalmi szakosztályának és választmányának ülése.

Szept. 25. Hajduvármegye közgyülése.

Szept. 25. Beiratások kezdete a debr. középiskolákban.

Szept. 26. A termény- és áruraktár r.-társaság közgyülése, a városháza nagytermében. D. e. 10 ó.

Szept. 28. Debreczen sz. kir. város közgyülése.

Szept. 30. A szinidény kezdete.

Okt. 1. Ifjusági bál a Korona vendéglőben.

Okt. 2. Alsó-szabolcsi tiszai ármentesitő társulat közgyülése, a városháza nagytermében. D. u. 4 ó.

Ujdonságok.

* **A kereskedő közönség figyelmébe.** Van szerencsénk a kereskedő közönséget és a kereskedelmi ügyletekkel foglalkozókat egy hazánkban egészen uj vallalat létesitéséről értesiteni, mely »Hungária magyar kereskedelmi tudakozó iroda« czég alatt e napokban nyilt meg Szegeden s mely a hozzá fordulóknak megbizható és gyors informácziókat nyujt és az e nembeli idegen intézetek fölött dijainak jutányosságánál fogva is előnynyel bir s azt, mint hazánkban ez ideig első ily speciális magyar intézményt, a kereskedő világ meleg felkarolásába ajánlani. Debreczen, 1893. szeptember hó 12. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Öngyilkos leány.** Az öngyilkossági mánia ugy látszik járványszerüleg kezd föllépni. E hét első felében 6 öngyilkosságról adtunk tudósitást. A jelen alkalommal, Kosztelnik Ilona 18 öves leány, ki a Karczag-féle tejcsar-

---

la ; a játék tartalma ez : Vid, András király főtanácsnoka, gyülöli a király testvérét Béla herczeget, a tiszamelléki fővezért azon okból, mert lengyel nője van (Miczisziav lengyel király leánya,) a király *bosszuját* Béla ellen csak nem halálig ingerli ; *de* a főtanácsnok mi czélt akar érni a *herczeg* elestével nem tudom, mert a dráma alkalmaztatója, ezt a néző közönség előtt eltitkolá, holott a bün — nem szokja czélnélkül elsimitott játékát üzni.

A főtanácsok Béla herczegnek egyik barátját a Tiszamellékén megöleti s az annál talált levelekkel a *királyt* arra birja, hogy testvére itélőszék elejébe állitassék, — hol Béla halálra itéltetik, — de minő nagy és nevezetes okon ? — ismét nem tudom, mert a leveleket fel nem olvassák s Béla csak azt vallá, hogy börtönéből el akart szökni.

Ernyei királyi tanácsnok esedezik Béla herczeg életért, s javasolja a fejedelemnek : tétessék a herczeg elébe szabadabb választásu korona és kard, ha ezt választja kegyelem, ha a koronát, halál legyen kárhozatja, azonban Anasztiázia a királyné, ki Béla nőjét Geyza fiucskájával együtt oltalma alá vevé, a herczeget termeibe szökteti. Geyza s a herczegné látása, kiket Anasztázia a király elébe vezet, meginditják az uralkodó szivét, kegyelmet igér, de a választást akarja, mert Salamon fiának, kit királyá keneteti, félti koronáját ; — Béla a kardot választja, a testvéri béke meglőn és Vid az udvartól számüzetik.

Drámát irni a literatori pályának egyik legterhesebb, legsikamlósabb ösvénye. A darabot ugy, mint Kossuth ur alkalmaztatá, annak épen nem nevezhetni.Némely képzet, mint az, midőn Vid unokaöcscse István, bátyja ellen átkozódik, s ajkain azt ejti ki, hogy a téstvére karja közt bujdokoljék, igen illetlen. irónak nem szabad, botránkoztatás nélkül is lehet, a képzetit személyesitő müvésznek szájába ily szavakat adni, — főkép akkor, midőn az egész darab tartalma nem hasonló bünt képez.

A nyelv a darabban közönséges és mindennapi, a legnevezetesebb személynek, mint Bélának nincs több 3 rövid jelenésénél, az is a 3-ik felvonással kezdődik, s csak ezért is e két darabból, ugy mint láttuk, a két első felvonás egészen elmaradhatot volna. Megkülönböztették magukat e darabban : Komlossy a társaság igazgatója, mind Vid, Komlossyné, Béla herczegnője, ki a szerető hölgyet a fájdalom s kétségbenesés közt szivre hatólag képezé ; Tóth mint Béla herczeg, ki vitézi nagy nemes tetteket képző szerepeit mindig müvészileg személyesiti ; Lendvayné, a király nője, ki minndig igen csinosan szok öltözni, s különösen naiv (ártatlan természetes) szerepeit, mint e darabban is az elragadásig természetileg tudja ábrázolni.

Fántsy Vid öcscse, a társaság uj tagja, először lépett fel, s róla mindeddig azt monhatni,hogy első előadását a közönség tetszőleg vevé. Farkas (a hires tánczos), Lendvay szerepét adván elő, mint király igyezekett ugyan annak megfelelni, de nem csuda, ha e darabban, melyet csak mestermüvészek emelhetének némileg a tetszés pontjáig, egy kevé ssé hàramaradt. Munkátsy János".

Érzem, hogy Munkátsy János fenti czikkének felelevenitése által egy megoldatlan nehéz kérdést emelek előtérbe, de igen üdvösnek találnám, ha nemcsak az irodalom történészek, de az egykoruak közül is egynémelyek pro és kontra hozzászólnának az elvesztett reliquia szerzőségéről fennforgó kételyhez. Ha már nem birhatjuk, legalább tisztázva legyen forrása és eredete !

Váli Béla.

Ez nagy szerencse volt Peixitora nézve, a most azt kürtöli világgá, hogy a legujabb adalmat is minden bizonynyal le fogja verni.

A lázadókat, kik több helyen megkisérék partra szállni, állítólag mindenütt megték. Azonban ugy látszik, hogy a braziliai atalos távíró, mint rendesen, most se mont igazat; legujabban ugyanis azt jelentik de Janeiroból, hogy a braziliai lázadók ve. Custodia de Mello tengernagy e hó 12-én kezdte a rio de janeiroi öbölben fekvő erő bombázását.

A lázadó tengernagy meglehetősen kémetlen helyzetben lehetett a rio de janei öbölben s a város bombázására csak kéteesésében határozta el magát. Custodia de lo nyilván azt remélte, hogy a rio de jaroi erődök és a város helyőrsége hozzá nak csatlakozni. Ez a reménye azonban nem esedett be. Sőt a flottának két partraszállási erletét visszaverték. A rio de janeiroi öböl árata mindössze 1600 méter széles s a beat mentén emelkednek a santa-cruzi, sanni és lagei erődök. Custodia de Mello tennagy ennélfogva csufos kelepczébe került. nyilt tengerre nem bir kijutni, de a városz sem közeledhetik, mert ezt más erőditések almazzák. A lázadó vezérnek tehát vagy arra l törekednie, — hogy a városi erődöket nhalmazza lőjje össze, vagy padig ki kell szakolnia a nyilt tengerre való jutást, hogy ebütt tüzhesse föl a lázadás zászlaját. Csak a kérdés, vajon képes lesz-e az egyik vagy sik szándékot megvalósitani?

KÜLFÖLD.

Gyüjtés a Replika-pör elitéltjeiek. Bukarest, szept. 19. A Vointa Nationale nak a román hazafiaknak, akiket a magyar an elleni gonosz árulásért Kolozsvárott a replika-pörben elitéltek, már 8000 frankot gyüjtött.

Svédország és a hármasszövetség. Stockholm, szept. 19. A legkülönbözőbb pártásu és legelőkelőbb lapok, megemlitvén azot a híreket, a melyek Svédországnak a hármasszövetséghez való csatlakozásáról a külföln elterjedtek, e híresztelésnek a legtávolabbl sem adnak hitelt s puszta képzelődésnek rtják azt.

A német orosz vámtárgyalások. A német orosz vámtárgyalások október 2-án dulnak meg a külügyminiszteriumban Phielman ró elnöklete alatt. A »Vossische Ztg.« szerint német kormány ragaszkodik ahoz, hogy az oroszországgal kötendő vámpolitikai egyezmény jogosult német érdekeket ne sértse. A tárgyalásoktól csak az esetben lehet eredményt várni, ha az orosz kedvezmények teljesen egyenértéküek a németek részéről nyujtott kedvezményekkel.

Lotaringia a czárhoz. A lotaringiai egyesületek a czárhoz a következő feliratot intézik: »A hü lotaringiaiak boldogok, hogy ünnepelhetik azt a barátságot, mely a két nagy nemzetet a béke és igazság érdekében egymáshoz füzi és meleg érzéssel üdvözlik az orosz hajóhadat a Középtengerre érkezésekor. Lotaringia 3000 egyesülete és 1800 községe, mely feliratot aláirja, felajánlja a nemes és bátor Oroszországnak bizalma és legbensőbb testvéri hajlandósága egyhangu biztositását. Éljen Oroszország! Éljen Francziaország! Az orosz hajóhad tiszteletére rendezendő ünnepségek első aláirói közt van a Rotschild-ház, 10.000 frank összeggel. A névsorban szerepel még a párisi Sorabbi 50 frankkal, Flouqet 100 frankkal, Zola 50 frankkal.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton a Gönczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Szept. 21. A hulla-égető kemencze próbája.
Szept. 21. A Csokonai-kör irodalmi szakosztályának és választmányának ülése.
Szept. 25. Hajduvármegye közgyülése.
Szept. 25. Beiratások kezdete a debr. középiskolákban.
Szept. 26. A termény- és áruraktár r.-társaság közgyülése, a városháza nagytermében. D. e. 10 ó.
Szept. 28. Debreczen sz. kir. város közgyülése.
Szept. 30. A szinidény kezdete.
Okt. 1. Ifjusági bál a Korona vendéglőben.
Okt. 2. Alsó-szabolcsi tiszai ármentesitő társulat közgyülése, a városháza nagytermében. D. u. 4 ó.

Ujdonságok.

* **A kereskedő közönség figyelmébe.** Van szerencsénk a kereskedő közönséget és a kereskedelmi ügyletekkel foglalkozókat egy hazánkban egészen uj vállalat létesitéséről értesiteni, mely »H u n g á r i a m a g y a r k e r e s k e d e l m i t u d a k o z ó i r o d a« czég alatt e napokban nyilt meg S z e g e d e n s mely a hozzá fordulóknak megbizható és gyors informácziókat nyujt és az e nembeli idegen intézetek fölött dijainak jutányosságánál fogva is előnynyel bir s azt, mint hazánkban ez ideig első ily speciális magyar intézményt, a kereskedő világ meleg felkarolásába ajánlani. Debreczen, 1893. szeptember hó 12. A k e r e s k e d e l m i é s i p a r k a m a r a.

* **Öngyilkos leány.** Az öngyilkossági mánia ugy látszik járványszerüleg kezd föllépni. E hét első felében 6 öngyilkosságról adtunk tudósitást. A jelen alkalammal, Kosztelnik Ilona 18 öves leány, ki a Karczag-féle tejcsar-

---

nokban volt alkalmazva mint kiárusitónő, tegnap a délutáni órákban Darabos utczán levő lakásán sziven lőtte magát. Az öngyilkosságot valószinüleg 1—2 óra követte el zárt ajtók mögött anélkül, hogy a háziaknak tudomására jutott volna mindaddig mig idősebb nővére 2 óráig haza nem ment, hogy majd együtt mennek ki a vasuti időházhoz édesanyjuk fogadására, kinek délután 3 órakor kellett volna megérkeznie. Midőn nővére áz ajtón zörgetni kezdett, a belülről bezárt ajtóból a kulcs, mely valószinüleg lazán állott, kiesett ekkor roszszat sejtve, a háziakat hivta segitségül, hogy a szobába behatolhasson, de ál kulcsok segitségével nem lehetett behatolni, mert belülről reteszszel is el volt záva, mignem lak tos segitségével tudtak csak bejutni. A szobába hatolva: a kanapén egy hat lövetü revolvert; a padlón egy sziven átlőtt élettelen testet; az aztalon pedig egy levélkét találtak a következő fölirattal »Bocsássatok meg; roncsolt testemet, ha csak lehet, ne bontsátok föl«. A halál a lövés után nyomban bekövetkezett. Holttestét beszállitották a közkórházba. Temetese holnap d. e. 10 órakor lesz. Miután az orvos rendőri vizsgálat megállapitotta, hogy az öngyilkosságot szánoékosan követte el, a szerencsétlen leány utolsó óhaja teljesitve lesz, mert a hullát bonczolás nélkül temetik el.

* **Kereskedők figyelmébe.** A nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. minister ur 64781, sz. a. hozzánk intézett leiratában azon körülményre tesz figyelmessé, hogy, mióta a Budapesten lévő m. pamutipar-részvénytársaság az ujpesti pamutfonó és szövőgyárat is átvette, nevezett czég gyártmányait oly tökélylyel és kifogástalanul késziti, hogy azok ugy minőség mint ár tekintetében a külföldi versenyt teljesen kiállják. — E nembeli szükségleteik beszerzését ezek alapján ajánljuk a hazai szövőgyáraknak, küönösen mivel tudvalevőleg e czimen külföldi árukért evenkint 11 millió forintot joval meghaladó összeg vándorol ki a hazából, s mert bizonyosak vagyunk abban, hogy a hazai ipar ügyét támogatnák s mozditanák elő gyárosaink s kereskedőink, ha pamutfonal — szükségleteiknek legalább egy részét ezen pamutfonó és szövőgyárból fedeznék. A k e r e s k e d e l m i é s i p a r k a m a r a.

* **Uj épitkezések.** Az elmult hét folyamán a városi tanács a mérnöki hivatal utján a következő épitkezésekre adott engedélyt: (7610) Fráter Gyula 1571 melléképület; (7611) özv. Nagy Mihályné 1200 sz. vegyes építk. (7612) Orbán Peter 2855 sz. vegyes építkezés; (7614) Szüts László 1363 vegyes épitk. (7889) Besenyei Albertné 142 sz. utczai uj épitkezés; (7680) Ujvári István 3463 sz. a. vegyes ép. (7722) Kuczik Gábor 2196, nádtető; (7725) Nagy Ferencz 3164 sz. a. nadtető; (7726) Tóth Mihályné 2605 sz. a. nádtető; (7751) Dancsi Sándor 3354 sz. a. vegyes; (7835) Liptai Miklós 385, nádtető; (7853) Kiss József 757, udvari épitkezés; (5954) Papp András 179 sz. a. udvari épitkezés; (6356) Kiss Lajos 2898, nádtető; (6357) Biró Mihály né 2970 sz. a. vegyes épitkezés; (6358) Szijgyártó János 3539 sz. a. vegyes épitkezés; (7210) Csapó Ferencz 290 sz. a. utczai epitkezés; (7947) Móritz András 2626 sz. a. udvari épitkezés; (7983) Faragó István 1249 sz. a. melléképület stb.

* **Vállalkozók figyelmébe.** A m. kir. államvasutak igazgatósága szerszám és leltári tárgyak szállitására f. évi október 20-án Budapesten, a miskolczi üzletvezetőség mérlegek javitása végett október 1-én Miskolczon versenytárgyalást tartanak. A közelebbi feltételek alulirt kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1893. szeptember 18-án. A k e r e s k e d e l m i é s i p a r k a m a r a.

* **Debreczen közbiztonsága.** Tegnap éjjel a rendőrség — tekintettel az előtte való napi rablásokra s betörésekre, razziát tartott a város külső területén. Ez alkalommal a III-ik kerületi kapitányságnak dus aratása volt olyan csavargók elfogásában, kik méltán veszélyeztetik városunk közbiztonságát. Szász rendőrbiztos a Kossuth-utczai részén tiz ilyen foglalkozás nélküli csavargót keritett kézre, kik sem a szükséges igazolványnyal, sem állandó lakással, sőt foglalkozással sem birnak. Érdekesnek tartjuk az elfogottak névsorát a következőkben adni: F é r f i a k: Szücs Jakab, Debreczeni Ferencz, Gaál József, Kertész Péter, Majoros András, Szilágyi András, Szabó Imre, Pekri Pál. N ő k: Marga Jánosné, Biró Jozsefa. Az elfogottak mindenik ét hazatolonczolják illetőségi helyére.

* **Imádság Hentzihez.** Furcsa látványosságnak voltak tanui azok, a kik kedden délben a budai várban, a Szent- György-téren megfordultak. Processzió vonult fel a várba valamelyik környékbeli sváb faluból. A jámboroknak az a különös okuk is volt az imádságra, hogy a szomszédságban ragadós nyavalya puszitott az állatok között. Eljöttek tehát csendes falujokból bucsujárásra, hogy a kegyetlen dögvész őket kerülje ki. Valaki Budán elhitette velük, hogy a Szent-György-téren áll az állatok pátrónusának érczszobra. A jámbor svábok nagy áhitattal a Hentzi-szobor elé vonultak s ott térdre borulva buzgón elénekelték az ők hamisitatlan württembergi dialektusokon fohászaikat: „Oh szent Vendel, te a barmok patrónnsa, könyörülj meg rajtunk gyermekeiden!“

* **Apróság.**

A r a v a s z m a m a. X. kisasszonytól megkérdi egy barátnője:

— Voltatok a nyáron valahol?

— Nem, mert a mama azt mondta, hogy ha minden leány vidéken van, akkor nekem több kilátásom van Debreczenben.

*

A v o n z ó e r ő. Két ur beszélget a kupéban.

— Tehát ön is Budapestre utazik?

— Igen.

— És szabad tudnom, hogy mi vonzza oda?

— A lokomotiv.

*

A v e n d é g l ő b e n. Első vendég: Pinczér, nyissa ki az egyik ablakot! — olyan pokoli hőség van itt, hogy nem tartom ki!

Pinczér: Igenis kérem! (Kinyitja az ablakot.)

Második vendég: Pinczér, rögtön tegye be azt az ablakot! Hiszen ilyen czugban nem lehet ekzisztálni!

Pinczér: Igenis kérem! (Beteszi az ablakot.)

Első vendég: Hallja, mi jut az eszébe? Azonnal nyissa ki megint az ablakot!

Pinczér: Igenis! (Szalad a vendéglőshöz.) Kérem az egyik ur azt akarja, hogy az ablak legyen nyitva, a másik meg azt parancsolja, hogy csukjam be. Már most melyiknek engedelmeskedjem?

A vendéglős: Tegye azt, a mit az az ur parancsol, a ki még nem ebédelt.

*

O p t i m i s t a. Egy részeg csavargó monologizál:

— Különös, hogy milyen tekintélye van az embernek, ha részegen megy végig az utczán. A legfinomabb urak is kikerülik!

* **A sárosmegyei vizkárosultak** javára Kováts József helybeli csizmadia 20 fillért küldött be szerkesztőségünknek. További adományokat készséggel közvetitünk.

* **Vállalkozók figyelmébe.** A cs. és kir. kassai 6. hadtest biztossága hirül adatja, hogy kórházi szükségleteinek ellátására 1893 évi október hó 4. napján versenytárgyalást tart Kassán. Közelebbi föltételei a hivatalos órákon belül kamaránknál megtekinthetők. A kereskedelmi és iparkamara.

A kutyák panasza.

(A közuti vasuti ellen.)

Városi hatóság — tekintetes tanács — mit tőletek kérünk — az nem mákos kalács, — csupán csupán csak oltalom, mi szegény fajunkra, hogy ne hágjon annyit a vasut nyakunkra. Mi őrizzük éjjel a gazda hajlékát, — ránk bizza a pásztor akárhányszor nyáját, — vadászra mi hajtunk foglyot, rókát, nyulat — s hogy merre visz a nyom? mutatjuk az utat.

Fajunk szolgáltatja diszkutyák példányát, — a mi nélkül nem látsz nyugdijast, katonát, — urunk mindig ad a legjobb falatjából, — a mitől kihizunk szinte a bundánkból, — s igy a példabeszéd fényesen czáfolva, — mely szerint — kutyából nem lenne szalonna. És a kedvencz ölebbnek sorsa — oh mi jó, — vén kisaszonyoknál csókos amorózó, — czukros süteménynyel napestig etetik, — az ölükbe fogják és ugy beczéztetik... Elmondjuk, hogy mi jót s hasznost tesz a többi? — kopó, uszkár, vizsla, pincsi, dog satöbbi! Mégis a kegyetlen konduktor uraság — uton és utfélen szörnyüséggel levág.

Most a napokban egy előkelő vizsla, — nem vette észre, hogy csenget a masina, — a szegény boldogult épen válogatott — kiöntött moslékból izes falatokat — és ime egyszerre — mukkanni se tudott, mert a lelke — ha volt — más világra futott. — Ma történt a másik szomoru gyászeset. — Ugy tudjuk hogy a nagy Péterfián esett. — Egy tarka diszkutya — reményteljes ifju — vigan ugrándozva kiáltá: ujjuju! És oh szörnyü végzet — abba pillanatba, — leszelte a fejét a bakómasina.

Omló kutya vérünk kiált fel az égre, — hogy e barbárságnak mikor lesz már vége. Sintér se bánt, hogyha megadjuk az adót, — mit a tekintetes vármegye ránk kirótt — hát egy becsületes adózó kutyára — mi jusson gázol a közut masinája?

Érdemes hatóság védelmedet kérjük — és hogyha ezáltal czélunk el nem érjük — közuti vasutat ahol csak meglátjuk, — magas megvetéssel földig leugatjuk. (t. p.)

Különfélék.

Csillagvizsgáló a Montblanc tetején. Egy párisi távirat szerint Jansten franczia csillagász azt jelenti Chamouniból, hogy a Monblanc csussán az observatorium már elkészült s most már csak belső berendezése van hátra.

A király Kőszegen. Kőszeg, szept. 20. Ő felsége, itt tartózkodása alkalmából a kőszegi szegényeknek 500 frtot, a szegényháznak 300 frtot, a kat. árvaháznak 200 frtot, az evang. árvaháznak 200 és az ujonnan épült plébánia templom belső berendezésére 300 frtot adományozott.

Lelkészek kerékpáron. — Felső-Olaszországban a lelkészek igen sürüen gyakorolják a kerékpársportot. Ujabban a milanói érsek körlevélben adott engedélyt a kerékpársport üzésére a papoknak. A mult iskolai év végén pedig Santelena kanonok, a trevisói papnöveldében a püspök és az egész papság jelenlétében beszédet tartott a kerékpársport hasznosságáról.

Különös vasuti szerencsétlenség. A Rajnavdéken a mult napokban sajátságos baleset érte az egyik tehervonatot. A vonat előtt egy ló ügetett a töltésen, melyről nem tudott lemenni. A vonatot megállitották s a lovat elzavarták, azaz hogy a ló csak tova iramodott a töltésen, utólérni nem birták. A vonat ujra megindult, a nélkül, hogy észrevették, hogy négy vaggon elszakadt tőle. Alig haladt a vonat öt perczig, mikor ismét ott ugrált előtte a ló. A vonatot megint meg kellett állitani. Csakhogy e közben a hátrahagyott négy vaggon is megindult a lejtős uton s nagy sebességgel iramodott. A szürkületben csak akkor vették észre a fenyegető veszedelmet, mikor a négy vaggon beleütközött a vonatba. — Két kocsi össze-vissza tört s három fékező megsebesült.

TÖRVÉNYSZÉK.

Ujabb oláh sajtóper. Russu Szirianul, a Foia Poporului czimü oláh ujság felelős szerkesztője ellen, mint a Tribuna jelenti, a kolozsvári ügészség sajtópört inditott, jul. 23-ikán megjelent »Románia mi érettünk« czimü czikke miatt. A jegyzőkönyv fölvételénél Russu előre kijelentette, hogy csakis akkor irja alá, ha románul veszik föl. A vizsgálóbiró kérdéseire tagadta, hogy kérdéses czikkében a magyar nemzet ellen csak legkisebb izgatás is volna. Russuval egyetemben megidézték Popa J. Necsá-t, ki felelős az Institutul Tipografie kiadványaiért, hol a Foia Poporului-t is nyomatják.

A király és Szász Károly.

— Püspök mint huszárezredes, —

vagy: »Oh azok az ujságirók!«

Az ujságok már napok óta rengeteg tudósitásokat közölnek a kőszegi hadgyakorlatokról, amelyeken három fejedelem és megszámlálhatatlan föherczeg kiséri figyelemmel kétszázezer katona vitéz és érdekes hadi játékát. Bőven meg volt irva a császár és a királyok megérkezése, a fogadtatások, az udvari ebédek, a tábori élet szines hullámzása, a lovasok attaqueja, a mobilizált fejedelmi udvartartások érdekesnél érdekesebb epizódjai.

A kis Kőszeg csöndes utczáin kétszáz jószemü ujságiró lesi a fölmerülő eseményeket. Budapest, Bécs, Berlin legkiválóbb riportetei adják egymás kezébe a táviróhivatal kilincsét, a Graphic, az Illustrirte Zeitung, a Vasárnapi Ujság rajzolói kihegyezett ónnal követik a magasrangu, aranygalléros lovasokat. — Az ujságok egész vagyont költöttek el, hogy az olvasók a legapróbb részletekről is pontosan értesüljenek.

És mégis — szégyenkezéssel kell bevallanunk — e kétszász kitünő ujságiró figyelmét egészen elkerülte a hadgyakorlatok egyik legérdekesebb részlete, mely méltó büszkeséggel töltheti el az igazi demokraták lelkét. A kétszáz nagyvárosi riportert, akik valamennyien államtitkári fizetést huznak, egyszerüen háttérbe szoritotta a kis Torontál czimü politikai napilap kőszegi tudósitója, aki ez ujság szeptember tizennyolczadik számába a következő rendkivül érdekes telegrammot küldötte:

»Szász Károly református püspök tegnap este négy órakor érkezett meg s a király kiment elébe a pályaudvarba és rendkivüli szivélyességgel fogadta. Ő felsége maga segitette le az öreg és beteg egyházi fejedelmet a vonatról és bemutatta neki a főherczegeket és a notabilitásokat. E jelenet hatása leirhatatlan volt. A nagy számban összesereglett nép erről tudomást vevén, hatalmas, perczekig tartó éljenzésbe tört ki. Szász Károly püspök fogadása után a váróterem öltözőjében felöltötte porosz ezredesi egyenruháját és várta a német császárt. Vilmos német császár félórával Szász Károoly jövetele után megérkezett és huszár ezredesi egyenruhát viselt.«

Nemcsak a nagyszámban összesereglett nép tört ki perczekig tartó éljenzésbe, hanem mi, a Torontál olvasói is, akik csak közvetve értesülünk e kitünő ujság révén erről a szivet emelő epizódról.

Ime, a hatalmas fejedelem, aki leveszi koronáját az egyszerü költő előtt s a főherczegek, akik meghajtott fővel, sorfalat állva üdvözlik az őszhaju poétát. Valóban a királyi kegy e fölemelő megnyilatkozása után szinte szégyenelnünk kell azt a sok méltatlan tréfát, melyet a jeles akadémikus pályanyertes ódáival szemben annyiszor megengedtek némely lapok maguknak. — Hogy Szász Károly mennyire fontos személy volt különben a kőszegi királynapok idejében, abból is kitünik, hogy az »öreg és beteg egyházi fejedelem«, mint a fentebbi táviratból látható, fogadása után félórával porosz ezredesi egyenruhát öltött s igy várta Vilmost, a német császárt.

Velünk együtt bizonyára csak kevesen tudták, — hogy a dunamelléki református egyházkerület öreg püspöke egyuttal porosz tartalékos ezredes.

Maga ez a katonai rang abszolute nem szokatlan az egyházfejedelmek közt, hiszen Tomori s a régi kalocsai érsekek, Kapisztrán János és a branyiszkói pap mindanynyian önmaguk álltak háboru esetén a hadi csapatok élére. Mindenesetre furcsa azonban, hogy egy magyar püspök idegen (bárha szövetséges) hadseregnek szenteli kiváló stratégiai képességeit.

A Torontál hirét azonban bonyolulttá teszi némileg az a kőnyomatos értesités, mely a következőképp hangzik:

»Szász Károly, a dunamelléki református egyházkerület püspöke Halasra utazott, hogy a pótló érettségi vizsgálatokon elnököljön. A püspök két hetet tölt Halason.«

A dolog rejtélyes, mert hogy lehet a kiváló költő és katona egyszerre két helyen? Szász Károly nem is volt Kőszegen s a Torontál hire egy parányi tévedésen alapul, a menynyiben a föntebbi hir nem Szász Károlyra, hanem a szász királyra vonatkozik, s kitünő laptársunk, jó ujságiróhoz illendően, pompásan kiszinezte a hibásan értett telegrammot.

Közgazdaság.

Kertészeti kiállitás Szegeden. A »magyar mükertészek és kertgazdák országos egyesülete« Szegeden, f. évi október 8—15 napjain kertészeti és kertgazdasági vegyes kiállitást rendez. A kiállitás 6 csoportra oszlik: I. Gyümölcs-félék és abból készitett kivonatok. II. Mindennemü konyha kerti termények. III. Házban vagy szabadban kultivált disz és virág-növények, kerti butorzat, szalon és disztárgyak. IV. Kertészeti magyar szakirodalom, kertészeti eszközök, kerti tervek. V. Vegyes magvak. VI. Kertészethez vagy kertgazdasághoz kivántató trágyaanyagok. A kiállitásban résztvehet az ország bármely lakosa, ki a kertgazdasággal foglalkozik, ki gyümölcsöt, virágot, zöldséget termel, azokat aszalja, befőzi vagy annak nedvét bármi módon feldolgozza, vagy az általános kertészet körül ügybuzgóan müködik, szakkönyveket ir, szaklapot szerkeszt és ad ki. — A kiállitásra adományozandó verseny dijak a »Magyar Mükertészek Országos Képző és Segélyező-Egyesülete« elnökségének nevre Szegedre küldendők. — Mindazok, kik a kiállitáson résztvenni óhajtanak, szándékukat a »Magyar Mükertészek és Kertgazdák Országos Képző és Segélyző-Egyesülete« elnökségével S z e g e d e n legkésőbb szeptember 25-éig — a kiállitandó tárgyak mennyiségének megnevezése mellett — irásban tudassák, hogy a szükséges területre nézve addig is intézkedés történhessék.

A bányák állami ellenőrzés alatt. A Times, mint Londonból telegrafálják, közzéteszi Sir George Elliotnak azt a tervét, — hogy valamenryi angol kőszénbánya üzeme állami ellenőrzés alatt áljon, — még pedig az adminisztrativ központi tanács közvetitésevel, a melyben a bányák átlagos termelésük arányához képest legyenek képviselve. A bérkérdés rendezése a kerületi tanácsot illeti meg, a melyben a munkások képviselve vannak. — ugyanigy szabályoztatnának az eladási árak is.

Debreczeni piacz.

D e b r e c z e n, szept. 21.

Heti vásár.

(szept. 19.)

1 mm. Buza	6.80	6.70	6.60
1 mm. Kétszeres	6.00	5.90	5.80
1 mm. Rozs	5.—	4.90	4.80
1 mm. Árpa	5.—	4.90	4.80
1 mm. Zab	6.00	5.90	5.80
1 mm. Tengeri	6.20	6.10	6.—
1 mm. Köles	4.20		
1 mm. Rizs		22.00	
1 mm. Borsó szepességi		17.00	
1 mm. Lencse „		22.00	
1 mm. Bab fehér		5.00	
1 mm. Köles kása		11.00	
1 zsák Burgonya 1.— frt mm. 2.—			
100 kiló Szalonna	60.00	64.00	
100 kiló Háj	60—64.		

Marha-vásár.

(szept. 19.)

Marha. Felhajtatott 560 db, eladatott 416 darab.

Irányzat: lanyha.

Sertés-vásár.

(szept. 19.)

Sertés. Felhajtatott 4250 drb, eladatott 2610 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapostól egy évesig 12—25 frtig, egy éves egy és fél évesig 26—35 frtig. 2 évestől feljebb 35—46 frtig. Öreg sovány 45—65 frtig. Kövér sertés kilója 42—46 kr.

Irányzat: élénk.

Ló-vásár.

(szept 19.)

Ló. Felhajtatott 480 drb, eladatott 145 drb

Irányzat: lanyha.

Napszámárak.

(szep. 19.)

A debreczeni napszámárakat következőleg jegyezte fel a vásárbiróság. Egy férfi a gazda kenyerén 80 kr, saját kenyerén 1 frt00kr. egy nő a gazda kenyerén 60 kr, a saját kenyerén 80 frt, egy gyermek a gazda kenyerén 30 kr, a saját kenyerén 50 kr.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

szeptember 19

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendü: 1 Öreg nehéz (páronkint 300—400 klgron felüli sulyban) —.———.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) —.———.— 3. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 43.—44.— 4. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr, sulyban 43.—44.— 5. Fiatal könnyü (páronkint 250 klgmig terjedő sulyban) 45.—46.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 44.——45.— 7. Közép (páronkint 220—280 kilgr, sulyban) 45.— —46.— 8. Könnyü (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 45.—— 46.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban) 42.——43.— 10. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 42.——43.— 11. Könnyü (páronkint 220 klgmig terjedő sulyban) 40—43.——. Sertés létszám: szept. 18-ik napján volt készlet 184,314 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizlalni való sertés 16.— 18.—, malacz (11—20 hónapos korban felhajtatott 4013 drb.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Ház és földeladás

A »debreczeni első takarékpénztár« a tulajdonát képező **Kossuth-utcza 3-dik sorszám alatti házastelkét** (a telekkönyv szerint 271 $^{9}/_{10}$ □ ölnyi területen) **ondódi szántóföldjével** (telekkönyv szerint 9 hold 500 □ ölnyi terület) együtt, mely ingatlanok ez idő szerint évi 4540 frt. nyers jövedelmezőséggel birnak, eladóvá teszi. Az ingatlanok teljesen tehermentesek és az uj tulajdonos 1894 január 1-én lép birtokba és használatba, azon naptól kezdve ő fizetvén az állami és közadókat is.

Felhivatnak tehát venni szándékozók, hogy vételi ajánlataikat zárt boritékban és az összegnek 5%-át bánatpénz gyanánt mellékelve **f. é. okt hó 20-nak déli 12 órájáig** a takarékpénztár üzleti helyiségében (Kossuth-utcza 2149. sz. a. I-ső em.) vezérigazgatónk kezeihez annyival inkább tegyék le, mert későben érkező és kellőleg fel nem szerelt ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A takarékpénztár igazgatósága fenntartja magának a jogot, a beérkező ajánlatokat szabad tetszése szerint mérlegelni és azok kedvezőtlensége esetén az eladást egyidőre vagy végképen is felfüggeszteni. A részletesebb adatok és feltételek érdeklődő felek által megtekinthetők az üzleti órák alatt.

Kelt Debreczenben 1893 Szeptember 20.

A debreczeni első takarékpénztár igazgatósága.

(423.) 1—?

407./1893. v k.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak $^{11917}/_{1893}$ P. sz. végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Kohn Adolf és fia részére Falusi György debreczeni lakostól 34 frt perköltség erejéig 1893. évi julius hó 15-én biróilag lefoglalt és 490 frtra becsült rozs termés és 3 drb lóból álló ingóságok **1893. évi október hó 4-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és alperes ujosztásu tanyáján megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Debreczen, 1890. évi szeptember hó 19.

Várady
birói kiküldött.

(422.)

Kolera ellen!

BORKIVONAT!

Csakis szerecsen fejjel valódi,

hamisitványoktól óvakodjanak!

Kapható a legfinomabb füszer-, csemege- és gyógyfükereskedésekben.

gyógyszertárakban

kávéházakban

és czukrázdákban.

Vezérképviselők:

Pfau és Társa,
FIUME.

(399)

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemü **szeszes italok, asztali likörök** és **különlegességek** azonnali elhibázhatatlan elkészitésére a legkitünőbb minőségben szállitok.

Azonfelül ajánlok 80 foku, vegyileg tiszta **ezeteszentiát** kellemes boreczet és közönséges eczetek gyártásához. Leirások és használati utasitások ingyen mellékeltetnek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák-különlegességek gyára: Prág.

(421.) Megbizható ügynökök keresetnek.

1995/1893. K.

Árlejtési hirdetés.

H.-Hadház város képviselőtestülete a f. é. szept. hó 7-én tartott gyülésében 194/893 kgy. sz. a. hozott határozatával 5 azaz öt a mélyebb rétegbe furandó ivóvizü kut készittetését rendelvén el, felhivatnak mindazok, kik ezen kutak elkészitésére vállalkozni óhajtanak, hogy a f. évi okt. hó 1-én d. e. 10 órakor H.-Hadház városházánál megtartandó nyilvános árlejtésen megjelenni sziveskedjenek.

Az árlejtők kötelesek az árlejtés megkezdése előtt kiküldöttek kezéhez 100 azaz egyszáz o. é. frt bánatpénzt tenni le.

H.-Hadház, 1893. szept. 12.

Sinay János jegyző. **Hadházy József** főbiró.

(415.) 3—3.

Med. univer.

Dr. GUTTMANN EDE

fogorvos

Ischlből, ahol a nyári időszakon át müködött, hazaérkezve, rendeléseit állandó lakásán ismét megkezdi és minden a foggyógyászat teréhez tartozó mütétek kivitelére és müfogak előállitására ajánlja magát. (405.)

Főpiacz 1824. Szikszay-féle ház I-ső emelet.

291, 329. szám.

1893.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a h.-böszörményi kir. járásbiróság 1893. évi 2888. és 2896. számu végzése következtében Dr. Sugár Gyula ügyvéd által képviselt Feuerstein Mór és Koos Miksa javára Princz Adolf egyeki lakos ellen 50 frt és 3 frt 20 kr s jár. erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján felülfoglalt és 1064 frt 42 krra becsült bolti czikkek és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a böszörményi kir. jbiróságnak 3047. és 3200./1893 sz. végzése folytán 50 f. és 3 frt 20 kr tőkekövetelés, ennek az esedékesség napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 90 frt 78 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Egyeken alperes lakásán és üzletében leendő eszközlésére **1893. évi október hó 3-ik napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt H.-Böszörmény, 1893. évi szept. hó 8. napján.

Bódogh Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

(420.) 1—1.

„DEBRECZEN" NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, báli- és lakodalmi meghivókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,

TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Izléses kiállitás! Jutányos árak!

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN",

és a szintén elterjedt **„DEBRECZENI HIRADÓ"** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállitás! Jutányos árak!

Hirdetések a »DEBRECZEN« czimü lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,

bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,

MINDENNEMÜ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Birósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek.

Nyomatott a »Debreczen« nyomdájában, Főtér, Csanak-ház 1828.